

Plejehjemmene er blevet pænt kedelige

Trivsel: De moderne plejehjem og leve-bo miljøer er alt for sterile, og det gør de ældre passive og kede af det, fastslår Peter Graulund, konsulent med speciale i ældreindretning

Af Vivian A. Voldgaard

De ser flotte og stilfulde ud, mange af de nye plejehjem og boliger, der er opført de senere år. Men indvendigt er de så sterile og uhensigtsmæssigt indrettede, at det går hårdt ud over de ældres trivsel. Det fastslår Peter Graulund, ekspert i indretning målrettet ældre og til daglig konsulent i kursusafdelingen på Sosu-skolen i Skive, Thisted og Viborg.

"Vores institutioner i dag er alt for fine og sterile. De har et klinisk islæt, og det har ikke meget med hjem at gøre. I dag kan du stort set ikke finde et opslæt ugeblad nogle steder, for det hele skal se så pænt og rent og ordentligt ud. Det betyder, at vi ikke kan mærke, livet pulsere i leve-bo miljøerne, og det går ud over de ældre," fastslår han.

Ifølge eksperten er en af de slemme ting ved alle de moderniserede og nybyggede ældreboliger, at alting er hvidt i hvidt. Væggene er hvide, skabslågerne er hvide, kopperne inde i skabet er hvide, og det giver store problemer for mange ældre:

"Mange ældre har svært ved at finde rundt i al det hvide. Bare det at fornemme i et hvidt køkken, hvor når den hvide hylde i skabet stopper, når der skal tages hvide kopper ud, er svært for mange. Derudover er alt det kunstige, hvide lys også et stort problem. Lyset er som regel tændt hele dagen, og derved mister de ældre døgnrytmen og orienteringen i tiden, og det gør dem også forvirrede og kede af det."

Vigtige fikspunkter

Peter Graulund kan hente det ene efter det andet kedelige eksempel på, at indretningen af plejehjem og plejeboliger måske nok er tidssvarende – men bare ikke svarer til det liv, som de ældre, der skal bo og færdes i lokalerne, har.

"Jeg har lige været ude på et plejehjem, som er bygget for fem-seks år siden. Her er der lagt sorte fliser i en gårdhave, og det ser også flot ud, men det betyder, at de ældre ikke går derud. De kan ikke se så godt som os andre, og de føler, de bliver opslugt af al det mørke under dem. Det er ikke rart og

Her er et godt eksempel på, hvordan et køkken kan indrettes.

Peter Graulund opfordrer til lidt mere rød i leve-bo miljøerne, så de ældre kan se, der er liv i huset.

giver utryghed i stedet for nydelse ved at være i gårdhaven.

Et andet sted er der flot vinyl på gulvet, og lige inden for døren er der skåret en kvadrat ud, der så er lagt i en anden farve. Det ser og-

så flot ud, men resultatet er, at de ældre står og forsøger at rette på kvadraten hver gang, de kommer forbi, fordi de tror, det er en måtte, der ligger forkert. Sådan er der desværre mange eksempler på, at arkitekterne ik-

Typiske problemer i ældreindretningen:

- Farver – det er vanskeligt at orientere sig i totalt hvide rum. Kulører kan adskille og fremhæve et rums forskellige elementer
- Belysning – for lidt lys som medfører dunkle eller mørke omgivelser. Ujævn belysning som skaber skygger og ukontrolleret blænding
- Gulvflader – Rå, hårde og ujævne overflader. Materialer og overfladebehandlinger som giver spejlinger og synes våde og glatte. Forvirrede mønstre og mørke farver, som påvirker balancen. Usikre overgangsarealer og gulve kan af de fleste opleves som sorte huller, man helst går uden om
- Vinduer – Brug af tonede vinduesruder svarer til at forsyne ruderne med solbrilleglas, og er en dårlig løsning til at kontrollere lys og blænding hos de ældre. Mørke, tonede ruder holder ikke kun dagslys ude men giver også indtryk af, at vejret udendørs er gråt og trist

ke har fokus på, at det er ældre mennesker med nogle andre funktionsvilkår, der skal bo der."

Men det behøver ikke være nogen stor og uoverkommelig opgave at skabe mere liv i de lidt for moderne leve-bo miljøer og på plejehjemmene, lover Peter Graulund. For meget kan gøres for rumfornemmelsen og den hyggelige stemning ved at give en enkelt væg en anden farve end hvid. Og ved at sætte nogle pilekurve rundt omkring, der har et indhold, som pirrer sanserne.

"Når man indretter til ældre, er det vigtigt at få skabt nogle omdrejningspunkter, for ellers går hele dagen bare ud i ét, og de ældre bliver mere passive, end de behøver være," fastslår han.

Ressourcer går tabt

Gode omdrejningspunkter kan på denne årstid være noget så simpelt som et selerihoved, der er skåret over og ligger i en kurv på køkkenbordet. Eller en kurv med kastanjer på stuebordet.

"Mange ældre har helt glemt, hvordan verden udenfor dufter, når de har boet på plejehjem et stykke tid, og det er synd, for når sanserne vågner, vågner de ældre op og bliver langt mere aktive. Særligt de mange kvinder på plejehjemmene lider under de sterile forhold, der er blevet skabt. De har en masse ressourcer som husmødre, og derfor er de ekstra modtagelige overfor små ting rundt omkring, der vækker minder om mad og husholdning. Det er her, de har deres største kompetencer, men de får bare ikke lov at bruge dem i de kolde og kedelige byggerier, og

det er en stor skam," siger Peter Graulund.

Han placerer en stor del af ansvaret hos nutidens politikere, der har så travlt med, at alting skal kontrolleres og styres. Derfor er indretning blevet noget, der skal være nemt at holde rent og pænt, for så er der ikke nogen, der kan komme og pege fingre af personalet ved at sige, at de ikke gør det godt nok. Desværre er konsekvensen, at husene fungerer for politikere, men desværre ikke altid for beboerne.

"Når jeg taler med personalegrupper, er de rigtig kede af, at det hele skal være så strømlinet. De fleste leve-bo miljøer kunne have stor glæde af et drivhus, som de kan dyrke tomater og agurker i. De ældre ville elske det, og det ville give oplevelser i stor stil. Men desværre siger fødevarermyndighederne, at de ikke må spise så meget som en tomat, der er hjemmedyrket. Og de ældre må heller ikke hjælpe til i køkkenerne, for det er også uhygiejnisk. Så det er i høj grad politikernes ansvar, at det er blevet pænt kedeligt så mange steder," konstaterer han.

Peter Graulund bruger meget af sin tid på at holde kurser for plejepersonale i, hvordan de ved hjælp af indretning og pædagogik kan give de ældre en bedre tilværelse. Og nogle af de simple råd, han altid giver videre er, hvordan et par vinflasker oven på et køleskab signalerer liv i stedet for død, og hvordan rod kan gøre en verden til forskel:

"Der må gerne være rod, for rod signalerer netop, at her bor der mennesker, der lever livet i stedet for mennesker, der er lagt i kunstig koma."

Livskvalitet gennem uafhængighed®

Støtte og bevægelsesfrihed

Home-line kan indstilles trinløst i sæde og ryg og byder på en hvilestilling hvor kroppen bliver strakt ud. Home-line kan ustyres med motor, opladeligt batteri, hjul, fodplade, kørehåndtag, spisebakke, avisholder og oppustelig lændestøtte.

Home-line

Ring efter stolebussen...

Er du forhindret i at komme til os, kommer vi gerne til dig for en afprøvning i eget hjem. Vi har prøvestole og stofprøver med. Det forpligter ikke.

For mere information, hjemmebesøg og brochurer • 63 83 83 83 • www.farstrup.dk

farstrup

Home Care